

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban véctnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. szám

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Főmunkatárs: Dr. Stern József. Társzerkesztő: Ifj. Wagner Antal.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 kór. Vidékre 16 kór. Egyes szám ára: 4 fillér

Megint létszám-emelés!

Amikor a katonai javaslatok ellen és a választó jogért folyt az obstrukció és az ellenzék egy része ki akarta elégíteni a hadügyi kormány követelésének egy részét, de úgy, hogy egyuttal a nép teherviselő erejét növelje és a katonai terhek igazságosabb elosztását tegye lehetővé; akkor verődött fel a provizórium gondolata. Ennek a lényege az volt, hogy a hadsereg ujoncjutalékát ideiglenes hatályal felemelik és a katonai kérdések, militarisztikus terhek dolgában való végleges döntést a nép akaratát kifejező képviselőháza bizzák majd.

A provizórium gondolata ellen, mert az az általános választójog eszméjével volt az akkori aktuális politikában összekapcsolva, a Tisza párti sajtó és a munkapárt bihari gárdája a legszemérmelenebb izgatást vitte végbe és sikerült is azt neki megbuktatni. Azzal érveltek és hadakoztak ellene, hogy a provizórium lehetővé teszi, hogy annak három évre tervezett lejártá után a hadvezetőség új katonai követelésekkel, újabb létszámemelési követelésekkel álljon elő, holott az ő véderőreformjuk tiz évre véget vet ennek és tiz évig nem lesz létszámemelés.

A provizóriumot megbuktatták, a választójogi demokrácia sirjára ráhengergették a Tisza-féle választójogi reformot s most a régi ígéretek szerint legalább a véderőreform kérdésének tiz évig nyugodni kellene. Hogy mennyire nyugszik, hogy mennyire elintézték tiz évre a véderőreform kérdését, hogy mennyire utját vágják „végleges véderőreformjukkal” annak, hogy a hadvezetőség újabb követelésekkel álljon elő, az kiderül abból a hiradásból, melyet Bocsból bocsátottak világgá és amely szerint a hadvezetőség nem mint eddig tervezte volt, ötvenezer, hanem hatvanezer fővel kívánja emelni az ujonckontingenst.

A gazdasági válság, a munkanélküliség, az árvizek pusztította országban épen jókor érkezik ez a hiradás. A minap olvastuk csak, hogy a fogyasztási adókból származó bevétel mennyire megcsökkent, vagyis, hogy mennyire kénytelenek a szó szoros értelmében éhezni az emberek, mennyire nem is a zsebet, hanem a gyomrot támadja meg a politika és azok a gazdasági viszonyok, amelyek megbénítanak minden termelő munkát az országban és a legsötétebb nyomorúságot idézik az egész dolgozó ország fejére.

Ilyen körülmények között valóban nincsen és nem is lehet fontosabb dolga a kormánynak, minthogy az ujonclétszámnak újabb hatvanezer fővel való fölemelésével egyenesen tönkretégye az országot.

Őrült-e Dudásné?

A bajai gyilkosok az ügyészség fogházában

Szabadkáról írják, hogy tegnap este a 9 óra 40 perces vonattal szuronyos csendőrök kíséretében újra visszaérkezett Szabadkára a bajai gyilkostársaság. Pontosan két hónapig élvezhette a szabadságát Dudás János, Dudás Jánosné és utóbbinak bátyja: Nagy János — ennyi idő telt el a szabadkai törvényszék vádtanácsának és a szegedi ítélőtáblának két egymással homlokegyenest ellenkező döntése között. Most már a főtárgyalásig nem történhetik semmi meglepetés.

A foglyok egy harmadik osztályú fülkéből szállottak ki és gyalog tették meg az utat a fogházig, nem mintha nem állt volna a rendelkezésükre bérkocsi, hanem mert a fogház igen közel van tudvalevőleg. Odabent azután újra elfoglalták régi lakosztályukat.

Ebben a pillanatban Dudás Jánosnénak a viselkedése a legérdekesebb, mert köztudomású róla, hogy a fogházból való első szabadulása után megőrült és hetekig elmeorvosintézetben kezelték, míg végre annyira jobban lett, hogy haza lehetett engedni. Az asszony lelkét azonban aligha az örület dulta fel, hanem inkább a büntetnének szörnyű emléke, amit bizonyít az is, hogy önkivületének ideje alatt folyton ilyeneket kiabált:

— Ne bánsd! Majd inkább én ütöm! Jaj, iszonyu ez a holtest!

Később azonban úgy látszik, a szabad élet csillapítólag hatott az asszony idegeire, mert a rohamok elmaradtak. Különben ma délelőtt dr. Váli Dezső fogházorvos megvizsgálta Dudásné és egyelőre nem tartott szükségesnek semmiféle rendkívüli intézkedést. Véleményt az asszonyról azonban nem adhatott az orvos, mert arra hosszab ideig tartó megfigyelésre van szüksége.

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kapható minden jobb fűszer- és csemegetüzetben

A »KRISTÁLY-SÓ« a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali só; az őrlési és előállításí folyamat alatt semminemű tisztatlanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozók megtöltése is műszaki uton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

»KRISTÁLY-SÓ« egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejlesztí, az étvágyat s emésztést elősegítí.

A »KRISTÁLY-SÓ« higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatu sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A »KRISTÁLY-SÓ« tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristály szemekben marad, miert is használata nemcsak a legegészség-sebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Étvény-gerjesztő! Emésztés segítő!

Ara dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. július 17

A balkán háboruja.

A törökök Drinápoly alatt. Késik a fegyverszünet. A Monarchia álláspontja. A románok Szófia ellen mennek.

Párisból jelentik, hogy a törökök Drinápoly felé vonultak, egy lovas ezred már Drinápoly előtt van közvetlenül. Hírek érkeznek a törökök kegyetlenkedéseiről, miért is a hatalmak közös megbízott utján tiltakozni fognak a kegyetlenkedések és a béke megszegése ellen.

Belgrádi jelentések szerint Pasics és Venczilosz tárgyalásainak eredményeként a fegyverszünet nem fog létrejönni.

Berchtold ma kihallgatáson volt a királynál, mikor is részletes jelentést tett a balkáni állapotokról. A monarchia egyelőre nem avatkozik be a balkáni államok viszályaiba, de álláspontját és követeléseit tudatni fogja a nagyhatalmakkal. A Berchtold lemondásáról Londonban és Párisban elterjedt hírek a valóságnak nem felelnek meg.

Bukarestből jelentik, hogy eddig 200 ezer román katona lépte át a bolgár határt, míg 300 ezer ember áll utrakészen. A román hadsereg Merráig érkezett már, mely csak 10 napi járó földre van Szófiától.

NAPIHIREK.

A Bajai Sport Egyesület

Baján, 1913. augusztus hó 3-án délelőtt fél 11 órai kezdettel a szomszédos társaságok bevonásával uszóversenyt rendez a Sugovica kikötőjében a következő feltételekkel:

1. 50 méter gyermekverseny (14 éven aluliak részére.)
2. 4-szer 50 m. staféta.
3. 100 m. melluszás a BSE. 1913. évi bajnokságáért.
4. 50 m. junior verseny.
5. 100 m. gyorsuszás a BSE. 1913. évi bajnokságáért.
6. 100 m. handicap.
7. 100 m. hátuszás a BSE. 1913. évi bajnokságáért.
8. 30 m. hölgyverseny.
9. 50 m. ifjúsági (17 éven aluliak részére.)
10. 4-szer 50 m. vegyesstaféta.

A verseny a MUSz. szabályai szerint rendeztetik,

A nevezések: Dr. Móder Géza a BSE. elnöke címére küldendők.

Nevezési díj: versenyenkint 1 korona, a 3., 5. és 7. pontban 2 korona. A BSE. tagjai nevezési díj helyett versenyenkint 1 korona bánatpénzt kötelesek fizetni.

Díjazás az 3., 5. és 7. versenyben nagy ezüst érem bajnoki szallagon, köz. ezüst, kis-ezüst. A többi versenyben az indulók száma szerint: 2 induló díj (kis e.) 3 ind. 2 díj (kis e. kis br.) 5 ind. 3 díj (kis e. közbr. kisbr.) 8. ind. 4 díj (köz. e. kis. e. közép br. kis br.)

Tét, illetve bánatpénz nélküli nevezéseket el nem fogadunk.

A nevezések 1913. július 31-ig beadandók. Rossz időjárás esetére a verseny elhalasztását jelentjük.

Baja, 1913. július 15.

Dr. Kocsis János

Dr. Moder Géza

a BSE. titkára.

a BSE. elnöke.

Látta a MUSz. Budapest, 1913. július.

A Sugovica áldozatát, a tragikus véget ért Nádassy Sándort ma délután 5 órakor temették a bajai szt. Rókus temetőbe. A mélyen sujtott Nádassy-család iránt óriási részvét nyilvánult meg.

Ahol jót írnak Bajáról. Nekünk, bajaiaknak, akiket mindig hátra helyeznek, mindig szidnak, jól esik az északkerületi Sport-Ujságban a következőket olvasni: Baja városa már több ízben hallatott magáról igen fejlett uszósportja révén, több város házi atletikai versenyt rendezett s alkalmas területek bizonyultak egy a területi, mint a fejlesztendő sportanyag szempontjából atletika propagálására. Ismerjük a BSE. agilis vezetőségét garanciát látunk benne arra nézve, hogy az ott már némi fejlettséget elért atletikai élet valóságos példája lehessen a déli vidéknek. Ha már ily kevés reflektáns van az országban, essék a választás a legmegfelelőbbre és pedig Diósgyőrré, és ha bármi okból clesnek e város, Bajáé a jog és a méltányosság.

Értesítés. Az áll. el. népiskolák értesítőit közbejött technikai akadályok miatt július hó 27-én d. e. 8 órakor osztják ki. Felkérjük a szülőket, hogy gyermekeiket a jelzett időben az értesítő átvétele végett az iskolába felküldeni szíveskedjenek. Novoth István ügyv. igazgató.

A Bajai Célövész Társulat augusztus hó huszadikára Szent István napján élvezetes programmal összeállított nagyszabású ünnepélyt rendez.

SZINHÁZ.

Kedden

a Farkas, Molnár Ferenc vigjátéka ment. Hogy Molnár mi mindent mer a színpadon, arról szószaporítás beszélni. Hogy azonban a

bajai szinkörben a legraffináltabb színpadi hatásokat visszatudják adni, hogy molnári levegőt tudnak varázsolni a szűk deszkabódéba, ez már nem természetes, de annál nagyobb érdeme a rendezésnek.

A Farkas, a hódító férfi Thuróczy volt. Végigjátszotta a férfiaság egész skáláját. Szomorú, erős, ravasz, neveléses és komikus volt, ahogy a szerep hozta magával. Néha úgy beszélt, hogy azt hittük a szerelem apostola, aki hirdeti, hogy a szerelem minden, a szerelem jogai, törvényei erősebbek minden jognál, minden törvénytől, szét kell tépni minden köteléket, le kell rázni a konvenciót, ha jön a szerelem, ez az isteni, mégis olyan nagyon emberi, mindent magával ragadó érzés, amit nem boncol, nem szed részekre, ami se nem ideális merengés, sem tisztán reális vágyakozás, hanem szerelem, semmi más.

Sinkó Giza Kelemennét játszotta. Őt is vitte a szerelem, igaz csak álmában, a szép, szomorú katona, a diplomata, az énekes, a lakáj karjai közé. Hogy azután mindig remegő bizalommal menekült a férjhez, aki nemcsak üldözi, de védi is, ez azért volt, mert ez az álmódó asszony nemcsak asszony, de okos, józan, jószemű zsidóasszony még akkor is, mikor álmodik és ép azért nem meglepetés a nézőnek a harmadik felvonás, melyben a szép milliomosné lefitymálja a bean tenebret s megmarad szürke férjénél.

Fenyő is jól fogta fel szerepét, egyikét legjobbjobb játéknak produkálta.

Szerdán

a Vera Violetta ez a nagyon bájos zenéjű operett ment, meglehetősen telt ház előtt. A nagy siker, melyet leginkább Komlós ügyes játéknak és táncának lehet tulajdonítani, arra indította a direktiót, hogy a darabot szombaton megismételtesse.

Heti műsor:

Csütörtök: Gyászeset miatt előadás nincs.
Péntek: Lehár operettje »Éva.« Mérsékelt helyárrakkal.
Szombat: »Vera Violetta« vagy Egy éj Párisban. Nagy operett.

ERNSZT JOZSEF

segédnyomozó.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Fay valódi sodeni ásványpasztillája

a Tannus-hegységben lévő Soden-fürdő III. és XVIII. forrásából készül, amelyek

évszadok óta

köhögés, rekedtség és gégehurutellen kitűnően beváltak.

Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 korona Mindenütt kapható.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőmmel dusan felszereltem. — Ugyiszintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedülárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok. „Robur”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Robúr-cipő

formája, finomsága és tartóssága utolérhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében.)

Fűzlet BAJA, (a „Központi” épületében. Fióküzlet BÁTASZÉKEN.

Kinek sárga cipője foltos vagy színe hagyott,

küldje el hozzám, én restaurálom cipőit, visszaadom azoknak eredeti színét, s csodálkozni :- fog az eredmény fölött. :-

RÓZSAHEGYI JÓZSEF

Baja, városi bérház.

Ugyanott egy jó cipő-szekrény és cipé-
szeknek való, két jó karban levő
varrógép eladó.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0/0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Van szerencsém a Nagydíjű közönség becses tudomására adni, hogy a múlt évi savanyu borok rossz minőségűeknél fogva több mennyiségű ó 1910. és 1911-es borokat vásároltam jó minőségűt. Ugy kicsibe és nagyban mérsékelt áron és kivitelre literenkint ó-fehér 80 fillér, ó-siller 76 fillér. Kérem a n. é. közönség becses látogatását

Tisztelettel

Élő Miklós

vendéglős, Attila-utca 15. szám.

Megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiu

t a n u l ó u l

fizetéssel felvétetik

Nánay Lajos könyvnyomdájában

Baja, Tóth Kálmán-tér.

Kiadó korcsma.

Szent Jánosi-ut 18 sz. ház korcsma helyiséggel együtt azonnal kiadó. Bővebbet özv. Vitzhumné.

2¹/₂ hold szőlő

és hozzá szerelvény terméssel együtt eladó. Rókus-utca 6. szám.

Zongorák és

Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Laubeger és Gloss, Geser Ferenc

továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók :

ifj. Wagner Antalnál

Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

NÁNAY LAJOS

■ ■ KÖNYVNYOMDÁJA ■ ■

BAJA GRÓF
■ ZICHY ■
BÓDOG-TÉR

■ ELVÁLLAL MINDEN E
SZAKMÁBA VÁGÓ MUN-
KÁT CSINOS KIVITEL-
BEN JUTÁNYOS ÁRBAN.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarist, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyököt megszüntet, valamint lázt, különösen jóhatású gyomor- görcs és colika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a vesékét, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pánthikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemülesöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: THIERRY A. Órangyal-gyógytárának PREGRADA, Rohitsch mellett.

12 kis, v 6 dupla, v 1 nagy specialüveg 5 60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményítés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret tüske stb., kinővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, flegm, rothadás, körömgyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvések, vércelések, fülfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. jó hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utáévtét mellett kapható.

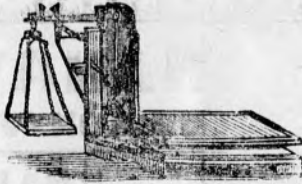
Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódai, Radanovits Testv. drogueriákban. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

Ne vegyen régi rendszerű mérleget, mely a jövőre értéktelen.

Saját pénzének ellensége, ha, mielőtt mérleget vesz, meg nem tekinti állandó

mérleg-kiállításomat.

Minden mérlegem a Magy. Kir. Központi Mértékügyi Intézettől kiadott rajzok és előírások szerint vannak gyártva.

A kerület legnagyobb és legmegbízhatóbb mérlegjavító műhelye. Minden mérlegért 2 évi garanciát vállalok. Elsőrendű referenciák.

KRAMMER egyensúly, tizedes és százados hidmérleg-gyártó **BAJA.**

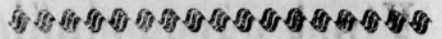
Kerülje alakatos konkurenciát, aki a mérleg szerkezetét fonkra teszi!

HIRDETÉSEK

a

szervezőségben vétetnek fel

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján.

Szabadalm. GRAEPEL eséplőgép lemeztörökrosta.

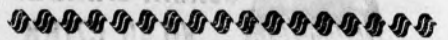
Egyedül gyártja a feltaláló:

GRAEPEL HUGÓ

betéti társaság.

Budapest, V, Váci-ut 40-46. sz.

Árjegyzék és minta kívánatra ingyen és bérmentve.

Wasbefon oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló asbest cement pilla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementáru- és műkögyára Baja.

